

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/152/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720204267
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5720204267.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Františka Dulačku a Mgr. Márie Kašíkovej, v spore žalobcov: 1/ L. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. Z. XXX, XXX XX O. pri S. a 2/ Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. Z. XXX, XXX XX O. pri S., obaja zastúpení: JUDr. Roman Jurík, advokát, so sídlom M. Flengera 4, 940 01 Nové Zámky, IČO: 40 353 729, proti žalovanej: ČSOB stavebná sporiteľňa, a.s., so sídlom Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 35 799 200, v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 18C/33/2020-56 zo dňa 30. októbra 2020, takto

rozhodol:

Uznesenie prvoinštančného súdu **p o t v r d z u j e .**

Žalovanej právo na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcom **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým uznesením prvoinštančný súd návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, žalovanej právo na náhradu trov konania proti žalobcom nepriznal. Uviedol, že návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcovia žiadali uložiť žalovanej povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobcov zapísaných na LV č. XXX, v dôsledku doručenia výzvy na ohliadku nehnuteľnosti vo veci začatia výkonu dražby, ktorú iniciovala návrhom žalovaná v rámci uplatnenia si záložného práva na nehnuteľnosti v ich vlastníctve. Dôsledkom toho je bezprostredne hroziaca strata vlastníctva k ich nehnuteľnostiam, ktoré sú zároveň ich obydľím. Z vykonaného dokazovania považoval za osvedčené, že na základe Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere uzatvorenej 28.12.2006 vznikla žalovanej voči žalobcom pohľadávka vo výške 1.500.000,- Sk titulom poskytnutého medziúveru a vo výške 150.000,- Sk titulom poskytnutého stavebného úveru. Pohľadávka bola zabezpečená Zmluvou o zriadení záložného práva, ktorú súd vyhodnotil ako uzatvorenú platne, so všetkými zákonom vyžadovanými náležitosťami (ods. 23 odôvodnenia rozsudku č. k. 10Co/141/2017 Krajského súdu v Žiline). Na základe tejto zmluvy bolo zriadené záložné právo zapísané vkladom do katastra nehnuteľností dňa 15.01.2007 pod č. 4720/2006. Predmetom záložného práva sú nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov zapísané na LV č. XXX. Žalovaná od úverovej zmluvy odstúpila, čím právny vzťah založený úverovou zmluvou zanikol, avšak záväzok žalobcov vyplývajúci z úverovej zmluvy (zabezpečený záložným právom) nezanikol, pretože dôvod zániku záložného práva v dôsledku odstúpenia od zmluvy Občiansky zákonník neupravuje (§ 151 md ods. 1 OZ). Záložný veriteľ (žalovaná) je tak naďalej oprávnený požadovať uspokojenie svojej pohľadávky zo zálohu (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obdo 102/1999, ods. 25 odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 10Co/141/2017). Odstúpením žalovanej od úverovej zmluvy vznikol nový právny vzťah, z ktorého si žalovaná v konaní sp. zn. 7Csp/81/2017 uplatnila pohľadávku (z pôvodnej úverovej zmluvy) na zaplatenie 65.021,82 € titulom bezdôvodného obohatenia. V konaní súd právoplatne rozhodol, že nárok žalovanej je premlčaný. Na podklade uvedeného prvoinštančný súd uzavrel, že žalobcovia síce osvedčili podmienku existencie právneho stavu medzi stranami, a tým, že sa začal výkon dražby založených nehnuteľností aj bezprostredne hroziacu dôvodnú obavu o stratu obydľia

a osvedčenie podmienky bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, za osvedčené však podľa súdu nie je možné považovať osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. V tejto súvislosti uviedol, že je právoplatne rozhodnuté, že odstúpením od úverovej zmluvy záložné právo v zmysle § 151md ods. 1 OZ nezaniklo. Žalobcovia v návrhu poukázali na nové skutočnosti, ktoré nastali po zamietnutí žaloby vo veci určenia neexistencie záložného práva, na rozhodnutie vo veci 7Csp 81/2017, ktorým súd právoplatne rozhodol, že nárok žalovanej proti žalobcom je premlčaný. I napriek premlčaniu nároku žalovanej žalovaná iniciovala dražbu prostredníctvom dražobníka - Aukčnej spoločnosti, s.r.o. V tejto súvislosti prvoinštančný súd poukázal na ust. § 54a OZ, ust. § 151j ods. 2 OZ, dôvodovú správu k ust. § 54a OZ. Zdôraznil, že v konajúcej veci právo zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy bolo zabezpečené záložným právom pred uplynutím premlčacej doby. S odkazom preto na ust. § 151j ods. 2 OZ v spojení s § 54a OZ dospel k záveru, že splnenie zákonnej podmienky v zmysle ust. § 326 ods. 1 CSP, dôvodnosť a trvanie nároku pre nariadenie neodkladného opatrenia, osvedčené nie sú. Zároveň podotkol, že súd nesmie nad rámec prípustnosti obmedziť, resp. ohroziť práva a oprávnené záujmy druhej strany, v danom prípade žalovanej a pokiaľ by uložil povinnosť žalovanej, aby sa zdržala výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam zaťaženým záložným právom, konal by v rozpore s ust. § 151j ods. 2 OZ. V nadväznosti na uvedené návrh žalobcov ako nedôvodný zamietol. S poukazom na ust. § 262 ods. 1, § 255 ods. 1 CSP ako i úspech žalovanej v spore uzavrel, že jej síce vznikol nárok na náhradu trov konania vo vzťahu k žalobcom, avšak nakoľko z obsahu spisu žiadne trovy žalovanej nezistil, nárok na náhradu trov konania jej vo vzťahu k žalobcom nepriznal.

2. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručili odvolanie žalobcovia. Vytýkali, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zastali názor, že odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančného súdu je extrémne protirečivé a nepresvedčivé čo sa považuje za postup, ktorým súd porušil právo účastníka na spravodlivý proces (napr. stanovisko R/2/2016). Navyiac je tu i zjavne nezákonný postup pri hodnotení dôkazov porušujúci ust. § 194 ods. 2 CSP. V tejto súvislosti poukázali na znenie ust. § 194 ods. 1 CSP s tým, že podľa § 194 ods. 2 CSP, otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, avšak nemôže o nej rozhodnúť. Pokiaľ bolo o takejto otázke rozhodnuté, súd na také rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia. Za nepochybné považovali, že súd v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia v rámci prejudiciality nemôže sám posúdiť otázku povahy či existencie obligačnej pohľadávky žalovanej. Túto otázku už vyriešil ten istý súd rozsudkom v konaní sp. zn. 7Csp 81/2017, ktorý čiastočne potvrdil a čiastočne zmenil Krajský súd Žilina rozsudkom sp. zn. 7Co 256/2019. Výroky oboch týchto rozsudkov sa dajú jednoducho zhrnúť do výrokovej vety: Súd žalobu v celom rozsahu zamietá. Ani náhodou nebolo súčasťou výroku rozsudku, že obligačná pohľadávka je premlčaná. Zamietnutie žaloby síce súdy naozaj odôvodnili premlčaním obligačnej pohľadávky, avšak ust. § 228 ods. 1 CSP upravuje subjektívnu záväznosť výroku právoplatného rozsudku, ktorý je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Zákon teda považuje za záväzný výlučne výrok rozsudku (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 2MCdo 1/2011, v ktorom uviedol: „Záväzný je výrok rozhodnutia a nie jeho odôvodnenie“). Súd si teda v rámci prejudiciality urobil úsudok o tom, že obligačná pohľadávka je premlčaná, čím porušil ust. § 294 ods. 2 CSP, nakoľko si urobil úsudok o niečom, čo nebolo rozhodujúce z hľadiska posúdenia veci, nezohľadnil však záväzný výrok rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 7Csp 81/2017-372 a Krajského súdu v Žiline č.k. 7Co 256/2019-483. Oba rozsudky súdov sa dajú interpretovať len jedným spôsobom, a to, že žalobcovia sú povinní zaplatiť žalovanej sumu 0,- € a zároveň majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Či je dôvodom rozhodnutia súdu premlčanie obligačnej pohľadávky žalovanej alebo čokoľvek iné, je úplne bezpredmetné, povinnosť zaplatiť 0,- € určená súdom znamená, že žiadna povinnosť neexistuje a teda neexistuje na druhej strane právneho vzťahu ani žiadne právo (okrem nároku na náhradu trov konania). Za nesprávne právne posúdenie považoval, že súd na jednej strane zistil dôvod pre dočasnú úpravu pomerov, na druhej strane podľa neho žalobcovia neosvedčili nárok, ktorý sa má neodkladným opatrením chrániť. Podľa súdu je možné vykonať záložné právo aj vo vzťahu k premlčanej pohľadávke. In concreto ale ide o premlčanú pohľadávku podľa právoplatného rozhodnutia súdov. Podľa § 3 ods. 6 zák. č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách dražiť nemožno nehnuteľné veci, ak hodnota pohľadávky bez jej príslušenstva zabezpečenej záložným právom ku dňu oznámenia o začatí výkonu záložného práva neprevyšuje 2.000,- €. Pohľadávka aj s príslušenstvom vo výške 0,- € je menej než pohľadávka bez príslušenstva vo výške 2.000,- €. Záložné právo má dve funkcie. Uhradzovaciu a zabezpečovaciu.

Zo správania žalovanej je zrejmé, že sa necíti byť viazaná rozsudkom sp. zn. 7Csp 81/2017 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu. Zjavne uplatňuje taktiku „ak to nejde súdnou cestou, vymôžeme si našu pohľadávku mimosúdne“. Hoci je takéto správanie subjektov súkromného práva pochopiteľné, vo všeobecnosti je nebezpečné nevyvodiť zodpovednosť za pohrdanie právoplatným rozhodnutím súdu. Ešte nebezpečnejšie však je, ak právoplatné rozhodnutie súdu nerešpektuje samotný súd. Súd na vec aplikoval aj ust. § 151md ods. 1 Občianskeho zákonníka s tým, že premĺčaním záložné právo nezaniká. Iný názor však zaujal napr. Krajský súd v Banskej Bystrici v rozsudku sp. zn. 41Co 80/2019. Podľa § 559 ods. 1 Občianskeho zákonníka splnením dlh zanikne. Občiansky zákonník pozná ešte niekoľko spôsobov a dôvodov zániku záväzku. Ako dôvod zániku záväzku sa neuvádza rozhodnutie súdu. Ak si niekto myslí, že jeho pohľadávka existuje a uplatní si ju na súde, súd však rozhodne zamietnutím žaloby, platí, že taká pohľadávka neexistuje. Ak si naopak niekto myslí, že mu nevznikla deliktuálna pohľadávka napr. povinnosť nahradiť škodu či bezdôvodné obohatenie, alebo že jeho zmluvná pohľadávka zanikla splnením, no súd rozhodne, že je povinný oprávnenej strane zaplatiť z nejakého právneho dôvodu nejakú sumu, platí, že záväzok existuje. Preto je podľa žalobcov na mieste aplikovať ust. § 151md ods. 1 písm. a/ OZ s tým, že záložné právo zaniklo, pretože zanikla zabezpečená pohľadávka. Žalobcovia preukázali nielen prvú podmienku pre nariadenie neodkladného opatrenia, v tomto prípade potrebu dočasnej úpravy pomerov, ale aj druhú podmienku, osvedčenie práva, ochrany ktorého sa domáhajú. Za takýchto okolností je zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odmietnutím spravodlivosti. Právo ochrany, ktorého sa žalobcovia domáhajú, je o to dôležitejšie, že ide nielen o prosté vlastnícke právo, ale o právo súvisiace s ich obydľím. Európsky súd pre ľudské práva už vo viacerých svojich rozhodnutiach uviedol, že odňatie obydľia je možné len ako prostriedok ultima ratio (Brežec proti Chorvátsku, sťažnosť č. 7177/10, McCann proti Spojenému kráľovstvu, sťažnosť č. 19009/04, Roux proti Švédsku, sťažnosť č. 27183/04). Žalobcovia nepovažujú za dôležité, že navrhované neodkladné opatrenie nadväzuje na konanie vedené na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 7Csp 81/2017, a teda či sa majú v prípadnom neodkladnom opatrení aplikovať aj ust. § 336 alebo 337 CSP. Jednak z obsahu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia vyplýva, že samotní žalobcovia pripúšťajú takúto možnosť a teda pripúšťajú, aby im súd uložil povinnosť podať žalobu vo veci samej alebo aby poučil žalovanú stranu o možnosti podať žalobu vo veci samej a o následkoch nepodania takej žaloby. V prípade neúspechu v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a po úspešnej dražbe by ostala žalobcom už len možnosť podať žalobu o neplatnosť dražby. Ich postavenie by sa stalo značne neisté, zrejme by čelili atakom vydražiteľov, na súde by začalo konanie inak zbytočné a nehospodárne, ktoré by sa nezačalo v prípade nariadenia neodkladného opatrenia. V nadväznosti na uvedené žiadali uznesenie prvoinštančného súdu zmeniť a nimi navrhované neodkladné opatrenie vo vzťahu k žalovanej nariadiť.

3. Prípisom doručeným krajskému súdu 29.12.2020 žalobcovia žiadali o urýchlené rozhodnutie vo veci s tým, že Aukčná spoločnosť vytýčila na 08.01.2021 prvú obhliadku, druhú 21.01.2021 a dátum dražby stanovila na 26.01.2021 o 10.30 v Dome odborov v Žiline. Uvedli, že iba keď im bude zaslané zo súdu neodkladné opatrenie dražbu zastavia. Rozhodnutie súdu je poslednou nádejou žalobcov ako neprísť o strechu nad hlavou.

4. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní a súc viazaný odvolacími dôvodmi (§ 379, § 380 CSP) postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario, odvolaním napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu ako správne postupom podľa § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

5. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k presvedčeniu, že prvoinštančný súd na podklade skutočností tak ako boli osvedčené žalobcami, prijal správny právny záver a svoje rozhodnutie i dostatočne vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil. Konštatáciu prvoinštančného súdu o tom, že žalobcovia osvedčili existenciu právneho vzťahu medzi stranami, bezprostredne hroziacu dôvodnú obavu o stratu obydľia, a teda aj podmienku bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, avšak neosvedčili dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, nemožno považovať za extrémne protirečivú, resp. nepresvedčivú, nakoľko z nej jednoznačne vyplýva, že pre nariadenie neodkladného opatrenia absentovalo osvedčenie danosti, resp. pravdepodobnosti nároku, ktorému sa mala poskytnúť bezodkladná ochrana.

6. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pre začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenia môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladné upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 325 ods. 2 CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby: písm. c) - nenakladal s určitými vecami alebo právami, písm. d) - niečo vykonal a niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

10. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

11. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená. Opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Z poukazovaného zákonného ustanovenia vyplýva požiadavka kumulatívneho splnenia podmienok, za ktorých môže súd nariadiť neodkladné opatrenie: 1/ opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, 2/ opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a zároveň musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

14. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť. Ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť je možné len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

15. Podľa § 151j ods. 2 OZ, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže sa záložný veriteľ uspokojiť, alebo domáhať sa uspokojenia zo zálohu aj vtedy, keď zabezpečená pohľadávka je premlčaná.

16. Predmetné zákonné ustanovenie rieši otázku premlčania pohľadávky, ktorá je zabezpečená záložným právom. Posilnenie postavenia záložného veriteľa sa prejavuje aj v tom, že má právo uspokojiť sa so zálohou aj vtedy, ak je zabezpečovaná pohľadávka už premlčaná. Premlčanie nespôsobuje zánik pohľadávky veriteľa a záväzkov dlžníka. Zánik pohľadávky nastáva v prípadoch, ktoré sú upravené v ustanovení § 559 a nasl. OZ.

17. Podľa § 151 md ods. 1 písm. a) Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), záložné právo zaniká zánikom zabezpečenej pohľadávky.

18. Súd v konaní 7Csp/81/2017 právoplatne rozhodol, že pohľadávka žalovanej proti žalobcom je premlčaná. Premlčaním právo na plnenie povinností nezaniká, nemôže však byť priznané alebo uznané súdom, ak povinná osoba premlčanie po uplynutí premlčacej doby namietne. Premlčané právo ďalej trvá ako tzv. „naturálne právo“ a jemu zodpovedajúca povinnosť sa mení na tzv. „naturálnu obligáciu“, a to i v prípade, ak v dôsledku premlčania nároku žalobcu súd takúto pohľadávku zamietol.

19. Za nenáležitú preto v tejto súvislosti považoval odvolací súd námietku žalobcov v podanom odvolaní, že hodnota pohľadávky bez jej príslušenstva zabezpečenej záložným právom ku dňu oznámenia o začatí výkonu záložného práva neprevyšuje 2.000,- €, teda nemožno dražiť nehnuteľné veci (§ 3 ods. 6 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách). V spore vedenom pod sp. zn. 7Csp/81/2017 si žalovaná ako žalobkyňa uplatňovala vo vzťahu k žalobcom ako žalovaným zaplatarenie sumy 65.021,82 € s príslušenstvom. Žalobcovia nepreukázali, že by na úhradu takto uplatňovanej pohľadávky uhradili,

resp. poskytli nejaké plnenie, prípadne, že by pohľadávka žalovanej zanikla inak. Zároveň tiež platí, že premlčaná môže byť iba existujúca pohľadávka.

20. Za nie bez významu tiež odvolací súd považoval, že žalovaný pristúpil k výkonu záložného práva na základe medzi stranami sporu uzatvorenej záložnej zmluvy, teda inej právnej skutočnosti a nie na základe rozhodnutia súdu.

21. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 - § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

22. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 OZ. Záložné právo sa nepremlčuje skôr než zabezpečená pohľadávka.

23. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

24. Existencia inštitútu premlčania je dôsledkom požiadavky právnej istoty, ktorá sa prejavuje i v tom, aby nepretrvávali nevyjasnené právne vzťahy a neuspokojené práva bez časového obmedzenia po neprimerane dlhú dobu. Inštitút premlčania má motivovať veriteľov, aby svoje práva uplatňovali včas. Premlčaním právo nezaniká, zaniká iba žaloba, teda spôsobilosť práva byť súdne alebo inak mocensky vykonateľné. K premlčaniu práva dochádza márnym uplynutím premlčacej doby, nastúpenie jeho následkov je však podmienené námietkou dlžníka. Tak, ako je pre veriteľa významnou hodnotou právneho štátu vymožitelnosť práva, pre dlžníka je rovnako významnou hodnotou aj naplnenie princípu právnej istoty. Z uvedeného je zrejmé, že všeobecný súd je povinný riešiť spory vedené pred ním so zohľadnením všetkých princíпов právneho štátu, najmä keď sa záujmy účastníkov konania vedeného pred ním dostanú do rozporu.

25. Záložné právo je právom, ktoré nepochybne premlčaniu podlieha, pretože nejde o majetkové právo, ktoré by bolo z možnosti premlčania vylúčené. Premlčanie práva domáhať sa uspokojenia zo zálohu (ďalej len „premlčanie záložného práva“) je upravené v ustanovení § 100 ods. 2 OZ a premlčacia lehota tohto práva v § 101 OZ. Premlčaniu podlieha záložné právo v 3-ročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, keď vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu. Ak záložný veriteľ neuplatnil v premlčacej lehote právo na uspokojenie pohľadávky zabezpečenej z výťažku z predaja zo zálohu a ak sa záložca dovoľá premlčania tohto práva, záložný veriteľ sa nemôže úspešne domôcť spešného zálohu (uspokojenia zabezpečenej pohľadávky z výťažku z predaja zálohu). Záložné právo v takom prípade už nemôže byť naďalej spôsobilým predmetom na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky.

26. V spojitosti s tým považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že nariadenie neodkladného opatrenia je inštitútom procesného práva, ktorý sa uplatní v prípade, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo je obava, že exekúcia bude ohrozená.

27. Žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodili tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 7Csp/81/2007 došlo k zamietnutiu žaloby žalovaného, ktorý si v pozícii žalobcu uplatňoval vo vzťahu k žalobcom ako žalovaným pohľadávku zo Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.12.2006. Argumentovali, že vo vzťahu k vecnému právu (záložnému právu), ktorým je zabezpečená obligačná pohľadávka neúspešne uplatnená na súde veriteľom, je potrebné považovať takúto pohľadávku za neexistujúcu, s fatálnym dopadom na záložné právo. Ak nemožno obligačnú pohľadávku podľa žalobcov vymáhať následkom rozhodnutia súdu, musí platiť nevymáhateľnosť pohľadávky i vo vzťahu k všetkým druhom vymáhania, teda aj vo vzťahu k vymáhaniu výkonom záložného práva. Z tohto hľadiska treba považovať záložné právo za zaniknuté v zmysle ustanovenia § 151 md ods. 1 písm. a) OZ s následkom zániku zabezpečenej pohľadávky.

28. Je potrebné dať za pravdu žalobcom v tom, že záložné právo zaniká predovšetkým v dôsledku zániku pohľadávky, ktorá bola záložným právom zabezpečená. Na druhej strane je však potrebné uviesť, že ani tým, že súd právoplatným rozsudkom záložnému veriteľovi pohľadávku vo vzťahu k záložnému dlžníkovi

nepriznal a jeho žalobu ako nedôvodnú zamietol, samo o sebe nedošlo k zániku pohľadávky, ktorá bola zabezpečená záložným právom. K zániku pohľadávky, resp. záväzku plniť, totiž dochádza v prípadoch uvedených najmä v ustanovení § 559 a nasl. OZ, ktorý zánik pohľadávky spôsobom poukazovaným žalobcami nepozná. Ako bolo uvedené vyššie, premlčanie pohľadávky jej zánik nespôsobuje. Zároveň je dôležité rozlišovať medzi premlčaním pohľadávky a premlčaním záložného práva. Tak, ako je potrebné namietat' premlčanie pohľadávky, tak je potrebné osobitne namietat' i premlčanie záložného práva, nakoľko iba v takom prípade stráca záložný veriteľ možnosť domáhať sa (proti vôli záložcu) uspokojenia zo zálohu, pokiaľ je jeho záložné právo premlčané.

29. V nadväznosti na uvedené, odvolací súd rozhodnutie prvoinštančného súdu, v ostatnom sa stotožniac i s jeho odôvodnením, ako správne podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcom nepriznal, nakoľko mu v súvislosti s konaním o nariadení neodkladného opatrenia účelne vynaložené výdavky nevznikli.

30. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)